

Nro. 12.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGVELMES ENGEDÉLMEBÖL.

Indült Bétsböl, Kedden Augustus 9-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' leg korósabb emberek sem emlékezhetnek az időnek olly mostoha járására, mint a' millyen vólt a' múlt, és van a' jelenvaló esztendőnek nyári hólnapjaiban. Valamint a' múlt nyáron, úgy a' jelenvalóban is szörnyü melegég és szárazság uralkodik, és ha szinte ottan ottan a' szomjú földet egy kevés eső meg itattva is de azonnál szél támadván a' földet ki száraztja, és olyan a' lezsen, mintha eső sem esett volna, melly miatt a' földnek termése, nevezetesen, a' káposzta, a' répa a' földi alma s. a. t. nemcsak nem nevedkedhetnek, hanem a' nedvességnek

M

nem léte miatt a' tövök vagy el szárad, vagy a' férgek meg eméztik, a' levelek pedig meg rothad, 's egészen semmivé leszen. A' kertekben lévő gyümölcsök, minekelőtte meg éredhetnének fajokon meg rothadnak 's le hűllanak. — A' szőlőhegyek bőven termettek, a' szőlőgerezdek elég nagyok, de mivel semmi eső nints, a' szőlőszemek nem nevelkedhetnek, és így valamilyen vólt az aratás olyan leszen a' szüret is, az az, igen sovány. Ennekfelette igen kevés vagy épen semmi eső nem lévén az idén, kevés takarmánya van a' mezei Gazdának mar. hajának taplalására.

Tavaly, Julius és Augustus hólnapokban rendkívül való hévség vólt, most sints kisebb mint akkor vólt, sőt néhány Európai Országokban nagyobb mint tavaly vólt. — Párisban Julius 20-ik napján a' Reaumur thermometerje szerént, 29 gradusni vólt. — Dijonból, a' vólt Burgundi Hercegségnek fő városából azt írják, hogy ottan és annak környékén olly szörnyű hévség vólt a' múlt hónapban, hogy a' patakok és apróbb folyó vizek tsak nem egészen ki száradtak, a' malmok meg állottak, sőt a' kútakban lévő víz is sok helyen meg fogyott. Világosan azt írják, hogy nagyobb hévség van most mint vólt tavaly. Amsterdamból is azt írják Julius 21-ik napján, hogy nyólcz naptól fogva oly nagy hévség van ottan. a' milyen szokott Bataviában napkeleti Indiában lenni.

A' néhány esztendővel ennek előtte Berlinbe ment, 's ott a' Királyi tudós társaságnak nagy fizetfessel tagjává lett, hanem esztendővel ennekelőtte a' Vesztfalii Király udvarában Status Consulariusá tétetődött Helvetziai születésű nagy Tudosnak M u l-

ler János Urnak innen lett el menetele által a' Császári Bibliotékában meg üresítettett Custosi hivatalt, Felsőleges Urunk Stingel Vincze Urnak, Reiner Csász. Kir. Fő Herczeg volt nevelőjének adni, 's ötlet egyfzersmind Csász. Kir. Udvari Tanácsosnak tenni méltóztatott.

A' Fels. Cs. Kir. Udvari Hadi Tanács rendelkezéséből az Ulánus Regementek eddig való költséges tollaik helyett lófarkat fognak süvegeik mellett viselni. A' Generalissimus Károly fő Herczeg Ulánus Regemtebéli Tisztek és közemberek már illy lófarkból való bokkrétákat hordanak, mellyek igen vétezi tekintetet adnak a' viselőknök.

Hollandia Ország.

A' 21-ik Juliusi Amsterdami hivatal fzerént való újság levelek fzerént I. Lajos Napoleon Király azt végzette, hogy minden különböző vallású lakosokra nézve egy ministeriumot állitson fel. — — Eö Kir. Felsőge az ezen tárgy eránt tartatott tanátskozásokban, sokszor ekként nyilatkoztatta ki önnön magát: „En úgymond, minden vallasnak szolgait óltalmom alá veszem, és mivel mindnyájan a' lakosoknak az erköltsi tudománynak és a' jó erköltsöknök meg maradásokért munkálodnak, egyenlöképen böldegítani fogom s. a. t.

Két Indiai termésekkel meg terhelt Ámerikai és két Gothenburgi hajok a' Hollandiai kikötöhelyekbe öly feltétellel evezvén bé, hogy a' rajtok lévő portékát nagy áron el adhafsák, parantsolatot vettek a' Fő Kormányfzektől, hogy leg ottan takarodjanak ki azokból. — A' tengeri kereskedésnek meg tsök-

kenése miatt lehetetlen az Indiai productumoknak az árát vólta képen meg határozni.

Frantzia Birodalom.

A' Bergi nagy Herczeg (Marsal Mürat) Madritban, a' sok munka által meg erőltetve hideglelésbe esett, 's e' miatt egétségének helyre állítása végett a' Gauterezi fürdőbe menni kéneltetett, a' hol 12 vagy 14 napot fog mulatni. — A' melly napon ő Bayonnébe érkezett, azon a' napon ment a' Bergi Nagy Herczegné is oda beteg férjének meg látogatására.

Jósef Napoleon Nápolyi Királynak Spanyol Országai Királyságra lett emeltetéséről a' Párisi Argus így szól: „Az isteni gondviselésnek végzéseiben vannak olly napok, mellyek a' Nemzeteknek újonnan leendő szüllettetésekre vannak rendeltetve. Spanyol Országra nézve jelen vannak ezek a' napok; e' már fel támadt a' maga omladványaiból. Azon vizsza vonások közt, mellyek miatt egy más közt öszve háboródtak, sem belől állandó uralkodást, sem kívülrül semmi gyámolt nem remenyhlhetett. Spanyol Ország e' világ két részéből áll, és az a' két rész, a' mellyekből öszve van szerkeztetve, olly törvények, rendtartások és Vallásbéli értelmek által van öszve kötöttetve, a' mellyeknél fogva egy néptől sem különböznek annyira mint az Anglusoktól. Azért hogy idegen Fejedelem ül bé a' Királyi székre, semmi sem taláztatik, a' mi a' nemzet szabadságával ellenkezne. Ez a' Fejedelem ugy bé fog a' nemzetbé iktattatni, miut a' Brunsvigiai ház az Anglus nemzetbe bé óltattatott, a' midőn annak fejére a' Kir. Korona tétetődött.

Olasz Országból, és Francia Országnak Napkeleti részéből (igy ízólnak a' Lioni 17-ik Juliusi közönséges levelek) sok hadi-nép marsirozik Spanyol Országba a' már ott lévő hadi seregeknek 150 ezer főre való szaporittatására. Az oda való támadások még ekkorig le nem tsendesítették, de azért még sem veszedelmesek. A' Valencziai és Murciai Tartományokban leg számosabbak a' pártosok; Catalóniában egészen helyre állították a' tsendefiség. — Spanyol Ország napkeleti partjai előtt egy Anglus hajós seregeteske olálkodik; a' Majorkai, Minorkai, és Ivikai szigeteket el akarják Anglusok foglalni; de olly jó védelmező állapotban vannak azok helyhez-tetve, hogy nagy munkával sem juthatnak azoknak bírásokra. —

A' Császári Kabinetnek számára két szép golyobist készitnek most Parisban. — A' Gvadalupei és Martiniquei szigetekben ki készítettett Francia zsákmányozó hajók sok Anglus hajókat rablanak el Napnyúgoti Indiában 's annál fogva sok kárt okoznak az Angliai kereskedőknek. Mindenótt bü aratás volt Francia Országban; a' szüret sem leszen alább való, melly miatt valaminat az élet; úgy a' bór is igen oltsó.

Nagy Britannia.

Meg irtuk tisztelet Olvasóinknak, hogy a' Spanyol Orzági Insurgensek magok közzül deputatusokat küldvén Londonba, magoknak a' Frantziák ellen segítséget kértenek, és nyertek is. Ezekkel, mint a' Spanyol nemzet képviselőivel Eö. N. Britanniai Kir. Felsége békefséget kötven, Julius 5-ikén következő hirdetményt tétetett közönségesé:

„Mivel Eö Felsége a' Spanyol Nemzetnek, házajoknak, a' Franczia Ország törvénytelen uralkodása alól leendő fel szabadítására tzelzó erőlködését tapszfztalia, és mivel néhány Spanyol Országi tartományok magok Angliához viseltetö baratságokról Eö Kir. Felségét bizonyofsá tették, méltóztatott Eö Felsége, ministerjeinek tanátsadásokra következendö rendelést tenni: 1) Hogy minden Spanyol Ország ellen való ellenségeskedes ezennel szünnyék meg. — 2) Hogy azok a' Spanyol Országi kikötöhelyek, mellyek Franczia Orzággal egyet nem értenek, szabaditafsának fel a' bé zároltatás alól. — 3) Minden Spanyol hajókkal, a' mellyekkel az Angliai hadakozó hajók a' tengereken öfzve találkoznak, baratságofsan bánnyanak, 's azoknak kereskedéseket meg ne gátolják. — 4) Minden Spanyol Coloniák-ból való személyeknek hajóikkal és jófzagaikkal baratságossan bánjanak, és valamellyik kikötöhelybe vitetsenek bé, és mind addig ott várják az Eö Kir. Felsége parantsolatját, mig tudósitást veszen arról, ha azon Coloniák, a' mellyekből valók azon hajoknak és jófzagoknak tulajdonofsaik, Spanyol Orzággal egyetértöleg legyenek e' Frantzia Ország ellen. — Költ a' Királyné palotájában, Julius 4-ik nejján, 1808.

A' Londoni további tudósítások ezeket tartják: A' mi Kórmányfzékünk, úgymond, sok fegyvert küld a' mi új barátinknak a' Spanyol és Portugallia Országokbéi Patriótákuak. Négy dragonyos regiment, egy brigada testörzö sereg, 13 batallion gyalogság, és sok ártilléria fognak ezen hólnap (úgymint Julius) 10-ik nejján hajókra szállí-

tatni. A' Spanyol hadi foglyokkal, a' kik most szabadon bocsátottak, Oberster Boyle fog Spanyol Országba menni. — Gibraltárból arról tudósítatunk, hogy Kadixban, a' köz nép Marquis Solano t azért ölte meg, hogy ő a' Frantziáknak oda való közelgésekkor nékiek fegyvert adni nem akart. — Minden kikötőhelyeinkbe parantsolat küldetett az eránt, hogy a' Spanyol Országból leveleket vivő fzemélyekkel semmi Contumaciat, az az, tisztulásra való időt ne tartatassanak. hanem inkább segítségül legyenek az kink a' Londonba leendő sebes utazásokra. — Az Alcomene nevezetű fregaton sok pénzt küldött a' Spanyol Patriótáknak a' Londoni fő Kormányfizek. A' Parlamentum gyűlésében, a' királyi székből mondott órátiájában azt mondotta a' Király, hogy Spanyol Országra nézve egyéb feltétele nintsen, hanem hogy az előbbi valóságában és mástól való nem függésben még tartatassék. Ellenben az antiministerialis levelek azt állatják, hogy az Angliai Kormányfizek hejába pénzt és embert vesztegetni nem fog; de hogy soha ellenek nem áthatnak a' Spanyol Országi Patrióták az ott lévő számos Frantzia seregeknek.

Északi Európa.

A' gazdaságra ügyelő Potsdami tudós Társaság nem régiben azt adta ki a' maga tudós munkájában, hogy a' közönsegefsen esméretes és mindenütt bőven találtatható reptsényből (*Erysimum Offic. L.*) mint igen egészséges és jó izü termésből jó tápláló eledelt lehet főzni. — A' 7-ik Juliusi Königsbergi közönseges levelek fzerént értésére esvén a' Fels.

Pruffziai Királynak e' dolog, hogy másokat is jó példájának követésére serkenthesen, maga afelé az oldalra az el kezitette és igen jó cselekednek lenni tanácsa. — Az utolsó Fr. háborúban nagy fzerentsétlenségbe esett Fejedelm, egész családjával együtt, Königsberg szomszédságában egy berbe fogadott falusi házában él nagy tsendiségben, — ezek közt a' de i Pruffziai hivatalosok közt, a' kik Pruffzia utolsó fő-olítottásának alkalmatosságával kenyerektől megoltattak, inségeknk némiképen leendő meg enyhítésére 6000 talért olítottatott ki a' király, és arról is tudósítatván, hogy az Eylau és Friedlandi's azon környékbeli lakosok felette nagy nyomorúságban éljenek, az knak számokra is pénzt és eleget küldött. — Schill Oberstert, a' ki az utolsó fzerentsétlén háborúban magát meg különböztette, Königsbergbe menvén, igen szívesen fogadák az oda való lakosok, — Blücher derék Generál kétseges kimeneteli nyavalyájából fzerentséisen ki gyógyult. — Dántzigba a' Napoleon Codekse avagy törvénykönyve nagy pompával vétetett fel.

Olasz Ország.

A' Nápolyi Királyné József Napoleon Királynak kedves felesége, a' múlt Julius 7-ik napján hagyta oda Napoly városát két herczeg kis affonyával együtt, és kedves férje után utalott. Onnan lett el menetele előtt való utolsó napokon minden Nápoly városi közönséges tisztviselőket audientziára botsátott maga eleibe, — El indulásakor az egész ott lévő katona őrizet parádéba állott, Marsal Jourdan, mint azon Kir. rezidentjának mostani fő kör-

mányozója a Királyné hintaja mellett lovaglott, a nemesség pedig számos hintókon Aversaig és Capuaig kísérték szerezett Királynéjokat.

A múlt Junius 26.ik napján következő foglalató levelet küldött József Napoleon volt Nápolyi, most pedig Spanyol Országai Király a Nápolyi Status Sanátshoz Bayónnéból: „A törvényes dolgokra ügyelő miniszterre bízom, hogy titeket özve hívjen és ti előttetek, mind az én nemzethez intézett hirdetményemet, mind azon constituciók aktákat, a melyeket mostani rendkívül való környüállásim közt el végezni köteletségemnek tartottam olvasni. Sokkal kedvesebb dolog lett volna előttem, ha ezen fontos aktákat veletek együtt jól megfontálhattam volna. Reményilem mindazáltal, hogy azokban azon principiumokat, mellyekről gyakran szólottam előttetek, fel fogjátok találni, és igyekezni fogtok azt a kevés jót, a melyet én eddig műveltem, tovább is meg tartani, és a köz's magános boldogságnak több kútfejeit is fel fogjátok nyitni. Az emberek meg halnak, de a jó törvények és alkotmányok meg maradnak, és ezek sokszor határozottabbakká és boldogabbakká teszik a nemzeteket, mint magok a Fejedelmek.“

„Mikor Nápoly Országban uralkodni kezdetem, úgy találtam, hogy annak semmi Constitúciója nem volt, az idő meg jobbithatja azt a constitúciót, melyet én a nemzetnek adok. — Azok a Fejedelmek, a kik utánam boldogabb időkben uralkodni fognak, többet mivelhetnek, de egyik sem fog engemet a nemzethez való szerezetben, 's annak betsüliésében felül haladni. Meg kell a nemzet

betsületére vallanom, hogy senki is, a' ki eránt nekem bizodalnam vólt. avval vissz nem éit, ám- bár mind a' külső mind a' belső háborúkban, a' mel- lyek alatt én uralkodtam, az embernek indulatai szükségesképen ingereltettek. Meg lévén erről az igazságról győztetve gyakran mondottam: kön- nebb a' nemzeteket ótsárlani, mint azokat esmér- ni; és mivel én a' Nápolybélieket derék emberck- nek lenni esmértem; mindenkor fájlalni fogom, hogy tőlök el kell távoznom, a' kiknek szerentséjeket és tekinteteket jóvendőben is öömest öregbittem vól- na. A' mi nekem vizagztalásomra szolgálhat, az a' bizonyos bizodalom, hogy a' Nápolybéliek ezen jó indulatomról tökéletesen meg vannak győztetve.

Jó se f

A' Nápolyi, 10-ik Juliusi közönséges levelek azon Ország jelelváló állapotjáról így szólak: " A' Fels Királynak és Királynénak ionen lett elutazások- tól fogva nagy nyughatatlanságban vagyunk az eránt, kit teszen Királyunká a' nagy Napoleon? Az ez eránt való értelem különbözö, és ki így ki amúgy szól, és gondókozik e' fontos tárgyról. Jó se f Napo- le o n n á l kegyesebb, kegyelmesebb, és böltsebb Fe- jedelmünk nehezen leszen; az ő uralkodása rövid ideig tartott; de még is örök emlékezetben fog tar- tattatni. Két esztendő el forgása alatt, a' leg szél- veszesebb időkben is sokat mivelé érettünk és sok- kal többet mivelé vólna ezután, ha nagyobb méltó- ságra nem hivattatott vólna.

A' Toskánai három osztályokban, a' Frantzia Császár 20-ik Majusi végzése szerént az 1808-ik esztendőbeli Conscriptusok közzül, mind öfve 1200

legényt kell ki állítani, a' kik között 100 ember a' Frantzia 8 Artilleria regementre, 50 a' 14 Karabélyos és vasas regementekre, 150 a' Toskánai újj vadász seregre, 900 pedig a' Toskánai gyalogy regementre fognak fel osztattatni.

Az Ankonai helytartó az óda való újság levelekben azt tette közönségesse Julus 12 ikén, hogy e' most folyó Augustus 15. ikén, melly Napoleon Császár és Király születésének emlékezetes napja, azok közt a' lakosok közt, a' kik mesterségek, új találmányaik, és industriájok által magokat mások felett meg különböztetik avany emlékeztető pénzek és gyözedelmi kofzorúk fognak ki osztattatni.

A' Májlandi igen híres könyvnyomtató Bondoni az úri imátságot, aragy mi Atyankat, 155 nyelven, 's mindeniknek tulajdon betűivel adta ki. Ez a' ritka munka tsak azért is nagy becsben fog tartattatni, Bmivel 1500 exempliárnál többet nem nyomtatattott, a' mellyeket az Olasz Országi Vice Király a' nevezetesebb tudosoknak fogja ajándékba küldeni. Már is 100 aranyat ígértek egy nyomtatványért, de meg nem kaphatták.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi tudósítások szerént ott is fellelte való és tartós a' hévség; gyakorta 20 gradusra is fel hág a' Reaumür Thermométere vagy mérője szerént; de mivel a' hófzvas esőzések után következett ez a' nagy hévség, ott mindenek bőv esztendővel biztatják magokat; széna is bőven termett. — Az Indiai termések ottan is szükülni kezdenek és drágúlni. Egy pud kaffé 82 rúbelen, egy

pudding fain nád méz 51 rubelen megyen (egy pudban 40 font vagyon, következésképpen két rubelnél valamivel drágább egy font kaffé.

Azok a' hajók, mellyek az Anglia Országhoz tartozó Indiai Coloniákból az Orosz Birodalombéli ki kötőhelyekbe menni igyekeznek, onnan vízfűz utasittatnak. E' miatt természetesen nevedik azoknak az árra naponként és hetenként; egy Narants fél Rubelen megyen; a' több Kolonialis termések is nagyon drágúlnak.

Hadi Környűlállások Északi Euro- pában.

Az Angliai szállító hajóseregnek Gothenburgból lett el távozásáról többé semmi kétség nem lehet. Vannak ugyan nem kevesen olyanok, a' kik úgy vélekednek, hogy az nem Angliába, hanem Norvegiának napnyugoti részéhez evezett, Csőtlan igyekezik a' szárazra ki szállani; de valósággal meg tsalatkoznak. — A' Svéciai Király és Anglus kormányzó vezér közt villongás támadt, amaz azt kívánván az utólsóbtól, hogy a' Zelandiai szigetnek el foglalásában, és Koppenhága városának ostromlásában nékie segítségül legyen; de erre az Anglus vezér tellyeséggel nem állott, jól tudván, hogy ott sokkal számosabb a' Dániai védelmező sereg, mint sem azt jó móddal meg venni lehetne. — A' Koppenhágai későbbi tudósítások azt tartják, hogy lette nagyon boszkonodik az Angliai Kormányzékra a' Svéciai Király azért, hogy ez tett igireteit bé bé nem tellyesíti, 's ugyan ezen okból Moore Generált is árestomba tétette.

A' Dániai zsákmányozó hajók igen szerentsések a' Svéciai és Angliai kereskedő hajóknak el rablásokban, és rövid idő alatt sok familiák meg gazdagultak a' zsákmányozás által, 's erre nézve nagyon szaporodik a' zsákmányozó hajóknak a' száma. A' Norvégiai magános tudósítások szerént, a' Svéciahoz tartozó Strömstadi vég vár szomszédtságában egynéhány ellenséges magazinumokat gyujtottak fel a' Normannusok, és 400 embert ejtettek hadi fogságra. — Egy Dániai zsákmányozó hajó a' Skotziai partok mellett két Anglus hajót rablott el.

Az a' Svéciai armádia, melly General Armfeld vezérlésére azért bizattatott vala, hogy Norvégiát el foglalja, 20000 füböl állott, mellyből különb-különb tsatákban 3000-nél több el veszett; a' Normannusok mindenütt 's miadentsatákban vitézi bátorsággal viselték magokat, mindenütt, a' hol a' Svékusok bé ütni akartak, jelen voltak, vissza verték az ellenséget, 's másoknak is példát adtak; mire birhattya a' katonát hazájához 's uralkodó Fejedelméhez való hiv szertetete.

Elegyes Dolgok.

Azokat az Orosz katonákat, a' kik az utolsó háborúban fogságra esvén, a' Hollandiai Armádiánál szolgálatot vettek, a' kiknek száma egynéhány ezer emberre megyen, most mind haza bocsátatta a' Hollandiai Király

Alsó Sziléziának Crowsen nevezetű városában egy Frantzia furir, Julius 5-ikén, dél előtt a' város körül sétalgtatván, szemei előtt egy affzony a' felette való nagy nyomorúságot, 's inséget tovább

nem tűrhethvén, az ölében volt kised gyermekével együtt az Odera folyóvizbe ugrott; mellyet a' fúrit látván; felső köntösét hirtelen el vetette, utánna ugrott, és kiskédével együtt elevenen ki vitte a' szárazra. Szép felebarati tettét még avval is meg tetézte, hogy azt a' 10 tallért, mellyet az illy vízből ki mentőknek adni szoktak, azon szegény affzonynak 's kised gyermekének taplalásokra ajándékozta — A' Sziléziai és Brandenburgiai táborhelyekbe már bé szállottak az ott fekvő Fr. seregek. Hasonló táborhelyek készítettnek a' Pruffziai Pomerániában, nevezetefsen Stettin és Stargard városok környékein. Egybe egybe 12000 ember telepedik le, mellyek Marsal Soult vezérlése alatt vannak. — A' Pruffziai Statusokban és a' Warsaui herczegségben lévő Frantzia hadi seregek 150 ezer főből állóknak lenni mondatnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**A' Keszthelyi Georgikonban elüresült
Gazdaságbéli Stipendiumokról va-
ló másodszori Híradás.**

Méltóságos Gróf Tólnai Festetics György
Úr Eö Nagysága által N. Zala Vármegyében hely-
heztetett Keszthelyi Mező-Városában Georgikonnak
nevezete alatt fel állítatott Gazdaságbéli Intézet ré-
széről ezennel köz hirül adatik, hogy e' folyó Os-
kolai esztendőnek, úgymint Augustus hólnapnak vé-
gével azoknak számára, kik a' mezei Gazdaságbéli
Tudománynak theoretica, és practica megtanulására
magokat fel ízánni kívánják, ismét két Stipendiumok
elfognak üresedni. Minthogy pedig az említett In-

részének tudománybéli Cursusa a' már előbbi ez-
tendőkhöz közre bocsájtott híradásokból úgy is es-
méretessé lett; azért ez úttal csak rövideden em-
líttetik, hogy azon Cursus három éftendőre legyen
meghatározva, és hogy abban a' theoretico - practica
tanítás valamint egy részről a' Gazdaságbéli tudomá-
nyokat, és tapasztalásokat: úgy más részről, az
ezekkel egybe kötött Mathematica, és Physico -
Veterinaria tudományokat egyenefsen tárgyalja. A'
Stipendium most szabad szállás, tűzifa, és gyertyán
kívül első éftendőre 180 forintban, második éft-
tendőre 200 forintban, a' harmadikra pedig 220
forintban határozott meg, 's emellett a' Stipen-
diatusok három éftendei cursusokat elvégezvén a'
Grófi Urodalmakban érdemeikhez, és magok viselet-
jekhez mérsékelt hivatalokra ki tétetnek. A' ké-
ezen Stipendiumokban, és az ezekkel egybe - kötött
jövendőbéli bizonyos hivatalokban részesülni kíván-
nak, minden születésre, nemzetre, és vallásra való
tekintet nélkül meg kívántatik, hogy ők a' Philoso-
phicus Cursust, vagy leg alább a' hat Deák Oskolá-
kat, vagy úgy nevezett Studia humaniora elvégez-
ték, e' mellett magyarul, németül, és deáknál be-
szélni, és írni tudjanak, egészséges testűek legye-
nek, és magokat mind erköltsős jó magok viseletek,
mind pedig ditsérefsen végzett tudományaikra néz-
ve hiteles bizonyosság. és ajánló leveleik mellett e'
folyó Augustusnak végéig a' Georg.konnak Elöl-járói-
nál, vagy személyesen, vagy levél által bejelentsek.

Egyfzersmind valamint eddig, úgy ez után is
mind azoknak, valakik a' Gazdaságbéli Tudományt
tulajdon, vagy szüléiknek attyokfiáknak, avagy

más Jóltevőknek költségén tanulni akarják a' Georgikonba való szabad bégjárás ingyen megengedtetni, melly azoknak hasznokra, kiknek erre kedvek vagyon, és kézzülni kívánnak, annyival is inkább emlittetik, mivel Fels. Csász. Királyi Fejedelmünk egy a' Fels. Magyar Helytartó Tanátshoz, és a' Fels. Magyar Kamarához bocsájtott Udvari Rendelésében méltóztatott kegyelmessen kinyilatkoztatni, hogy a' Kamarabéli Józságok Administratiójára ügyelő hivataloknál azok tekintetbe vételének, kik gazdaságbéli tanulásokat a' Georgikonban végezték, és erről dicséretes bizonyság leveleket mutathatnak. Egyébb eránt az illy külső Tanulók a' fent emittett három esztendei Cursusra nem köteleztetnek, hanem Szabadságokban áll a' tanítandó tudományokból azokat magoknak választani, mellyeket már megszerzett egyéb tudományaikhoz, s más körülállásaihoz képest leg szüksegeesebbeknek, vagy erányosabbaknak lenni találnak.

Mivel pedig ezen Intézettel az úgy nevezett Pristalaeum vagy azon tanításbéli Intézet is, mellyben magokat a' jövendőbéli Uradalmi Ügyészek, vagy Fiskálisok készíthetik, egybe vagyoni köttelve; arra nézve azok is, kik illy hivatalra szándékoznak, az ehez alkalmaztatott tudományokat magoknak megszerezhetik, és egyfersmind a' jurisdictióbéli praxisban magokat az itteni Fiskális Hivatalnál gyakorolhatják. Költ Mélt. Gr. Festetits György Úrnak Uradalmaira ügyellő Fő Kormány Széknek Keszthelyi Cancellariájából, Sz. Jakab hava 12-kén 1808. esztendőben.

D. D. S.